

**Komunitný plán sociálnych služieb
Mesta ČADCA
na roky 2018 – 2022**

Úvod

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) je strategický dokument, ktorý analyzuje stav poskytovaných sociálnych služieb na území obce, hodnotí potreby a požiadavky jej obyvateľov a navrhuje budúci rozvoj v oblasti sociálnych služieb na obdobie rokov 2018 - 2022. Nadväzuje na predchádzajúci Komunitný plán sociálnych služieb mesta Čadca, ktorý bol schválený v roku 2010.

Slovo komunita pochádza z latinského slova *communitas*, čo znamená spoločenstvo, pospolitosť, obec, ale tiež spoločné nažívanie ľudí.

Komunitné plánovanie vychádza z jednoduchej myšlienky: „Skôr, ako o ľuďoch rozhodneš, poraď sa s nimi“. V praxi to znamená neplánovať sociálne služby iba formálne „od stola“, ale za účasti širšieho okolia a poznania potrieb ľudí.

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách ukladá povinnosť obciam plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania. Komunitný plán je konkrétnym modelom pre danú obec, nielen všeobecným dokumentom. Považujeme ho za individuálny a špecifický dokument mapovania sociálnych služieb. Prináša riešenie potrieb a rozvoj v oblasti chýbajúcich či nedostatočných služieb. Je výsledkom mapovania potrieb konkrétnych obyvateľov obce, čo prináša uspokojovanie potrieb na základe lokálneho a priameho stavu obce.

1. Komunitné plánovanie a komunitný plán

1.1. Podstata komunitného plánovania

Komunitné plánovanie je plánovanie, na ktorom aktívne participujú členovia komunity, poskytovatelia sociálnych služieb a garanti sociálnych služieb. Pri tomto procese sa zisťujú potreby komunity, jej očakávania a zdroje, nástroje a podmienky pre ich napĺňanie. Zákon č. 448/2088 Z.z. o sociálnych službách charakterizuje komunitnú prácu v oblasti poskytovania sociálnych služieb ako podporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb. Nástrojom realizácie sú sociálne služby.

1.2. Účastníci komunitného plánovania

Účastníkmi komunitného plánovania sú:

Zadávatelia sociálnych služieb - subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú ich a organizujú. Na Slovensku sú to obce, mestá a samosprávne kraje.

Poskytovatelia sociálnych služieb - subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom – „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ alebo ďalšia právnická osoba a fyzická osoba – „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“.

Prijímatelia sociálnych služieb – sú fyzické osoby, užívatelia sociálnych služieb, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii. Tá môže spôsobovať ohrozenie sociálnym vylúčením, obmedzenie schopnosti začleniť sa do spoločnosti a samostatne riešiť svoje problémy. Do nepriaznivej životnej situácie sa pritom jednotlivec môže dostať z rôznych dôvodov – v

dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, spôsobu života, trestnej činnosti a pod. Zapojením prijímateľov sociálnych služieb do komunitného plánovania sa získavajú informácie o ich potrebách, na ktoré treba reagovať a o súčasnej kvalite a dostupnosti poskytovaných sociálnych služieb.

1.3. Zásady komunitného plánovania

Komunitné plánovanie sa riadi nasledovnými zásadami:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v meste Čadca sú definované ľuďmi, ktorí žijú v meste a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektmi s priamym vplyvom na mesto,
- všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané,
- skvalitňovanie sociálnych služieb je mestom považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky,
- priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v meste.

1.4. Obsah komunitného plánu

Výsledkom komunitného plánovania sociálnych služieb je strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb. Služi na určenie cieľov a priorít na určité obdobie v sociálnej oblasti a smeruje k dosiahnutiu vízie rozvoja sociálnych služieb v meste. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a potreby a zvoliť stratégiu ich riešenia s ohľadom na špecifiká v danom meste alebo obci. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje v zmysle § 83 ods. 5 zákona č. 448/ 2008 Z.z. o sociálnych službách:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v meste Čadca, vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v meste Čadca na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických a demografických údajov v územnom obvode obce,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

2. **Národné priority rozvoja sociálnych služieb**

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 (ďalej len „Národné priority“) predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb sú vypracované v súlade s pôsobnosťou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ako ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky pri poskytovaní sociálnych služieb ustanovenou § 79 ods. 1 písm. a) zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách“) a Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2011). Národné priority reagujú na aktuálne výzvy sociálnej pomoci občanom, ku ktorým patrí predovšetkým rozvoj rôznorodých služieb starostlivosti na komunitnej úrovni, vrátane potreby modernizácie sociálnych služieb. Vychádzajú z potrieb identifikovaných v národnom i európskom kontexte, s akcentom na dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb a ich dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015 -2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Mesta Čadca vychádza z Národných priorít a jej rozpracovaním na svoje podmienky.

Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

3. Charakteristika Mesta Čadca

3.1. Základné údaje o meste

Čadca leží pri severozápadných hraniciach s Českom a Poľskom, na sútoku rieky Kysuca a jej prítoku Čierňanky. Obklopujú ju pohoria Javorníky, Kysucké Beskydy a Turzovská vrchovina. Mesto je vzdialené približne 30 km na sever od Žiliny, 40 km južne od Českého Těšína a 50 km juhozápadne od poľského Żywca. Čadcou vedú významné dopravné komunikácie na Moravu, do Sliezska a Poľska. Cestu I/11 tu križuje II/487 na Turzovku a železničnú trať Žilina – Ostrava tu križuje trať do Makova a za mestom aj trať do Poľska.

Z hľadiska administratívno-správneho členenia je okresným mestom nachádzajúcim sa v Žilinskom kraji. Čadca hraničí s katastrami obcí: Svrčinovec, Čierne, Skalité, Oščadnica, Krásno nad Kysucou, Dunajov, Zákopčie, Raková a hranice sa malou časťou dotýkajú aj hraníc s Českou republikou.

Mesto má 9 mestských častí: [Čadečka](#), [Drahošanka](#), [Horelica](#), [Milošová](#), [Podzávoz](#), [Rieka](#), [U Hluška](#), [U Sihelníka](#), [Vojty](#). a Sídlišká: [Kýčerka](#), [Sídliisko III](#), [Žarec](#).

3.2. Historický vývoj

Osídlenie mesta má svoje počiatky v období valašskej kolonizácie, ktorú organizovalo Budatínske panstvo. Prvá písomná zmienka o osade, ktorá sa stala základom mesta, je z roku 1565. Prílivom osadníkov sa z osady vyvinula obec. V roku 1778 povýšila panovníčka Mária Terézia Čadcu na mestečko (oppidum), s právom konať jarmoky. Vtedy začína nádejný rozvoj mesta, pretože trhy vďaka výhodnej prihraničnej polohe začali navštevovať jarmočníci z Moravy, Sliezska i Poľska. Historická sídelná štruktúra zanechala svoje stopy v početných osadách (pl'acoch), ktorých sú na území mesta desiatky a kde sa prelínajú tradičné formy

života s modernými civilizačnými trendmi. Významnými kultúrno-historickými pamiatkami v

týchto osadách sú kaplnky, kríže rôzneho stupňa zachovalosti. Významným historickým medzníkom v meste bol rok 1848, keď tu v decembri počas Slovenského povstania bolo sídlo vedenia SNR. Pre rozvoj mesta malo historický význam otvorenie železničného spojenia smerom na Sliezsko (r. 1871) a do Poľska (r. 1885). Prvé priemyselné podniky (píly) začali v meste pracovať koncom 19. storočia a od roku 1904 tu pôsobila Hornouhorská súkenná továreň, ktorá založila dodnes živú tradíciu textilného priemyslu. Hospodársky rozvoj mesta sa urýchlil najmä v 2. polovici 20. storočia, keď popri uvedenom textilnom priemysle začal pracovať aj strojársky priemysel s programom automobilovej výroby. V tom čase došlo aj k búrlivému rozvoju infraštruktúry mesta v občianskej a technickej vybavenosti, bytovej

výstavbe, budovaní školských, zdravotných a kultúrnych zariadení, obchodu a služieb a v neposlednom rade aj športových objektov.

3.3. Vývoj počtu obyvateľov

Mesto Čadca patrí počtom obyvateľom medzi stredne veľké mestá a je na 27. mieste v poradí všetkých 140 miest na Slovensku. Prvé údaje o počte obyvateľov sú z roku 1784, kedy mala Čadca 2 616 obyvateľov. Počet obyvateľov od tohto obdobia neustále stúpala, na prelome storočí v roku 1900 žilo v Čadci 5 677. Tento nárast pokračoval až do roku 2001, kedy sa počet obyvateľov zvýšil na 26 671 (nárast 4,7 krát). Od roku 1950 až do roku 2001 počet obyvateľstva mesta Čadca narastal intenzívnejšie ako v predchádzajúcich obdobiach zásluhou rozvoja priemyslu. Celkový prírastok za uvedené obdobie predstavuje 18 104 osôb a priemerný ročný prírastok mal hodnotu 362 osôb za rok. Mesto Čadca rástlo na základe vlastných prirodzených prírastkov a na základe migrácie vidieckeho obyvateľstva podporovanej rozsiahlou novou bytovou výstavbou, vyššou úrovňou technickej a občianskej vybavenosti a širšou škálou pracovných príležitostí. Od toho obdobia sa počet obyvateľov každoročne znižuje.

Vývoj počtu obyvateľov v Čadci:

<i>Rok:</i>	<i>Počet obyvateľov:</i>
2010	25 426
2011	24 921
2012	24 862
2013	24 753
2014	24 670
2015	24 646
2016	24 520
2017	24 315

Zdroj: Štatistický úrad SR, prepočty Ústav turizmu, s.r.o.

Prírastky/úbytky obyvateľstva

Znižuje sa počet obyvateľov a znižuje sa aj podiel obyvateľov v rámci okresu Čadca: Znižovanie počtu obyvateľov je spôsobené predovšetkým nižším prírastkom obyvateľov, ale najmä zvyšovaním počtu odchádzajúcich obyvateľov do iných miest a obcí, príp. okresov (sťahovaním).

V roku 2016 sa narodilo 267 detí, 226 osôb zomrelo, prírastok počtu obyvateľov bol 41 obyvateľov.

Prišťahovalo sa 242 obyvateľov a 412 sa vystaľovalo.

Celkový úbytok obyvateľstva predstavoval 129 osôb.

V roku 2017 sa narodilo 245 detí, 238 osôb zomrelo, prírastok počtu obyvateľov bol 7 obyvateľov.

Prišťahovalo sa 247 obyvateľov, vystaľovalo sa 381 obyvateľov.

Celkový úbytok obyvateľstva predstavoval 127 osôb.

Zloženie obyvateľstva podľa národnosti:

Slovenská národnosť	96,14 %
Česká národnosť	1,07 %
Rómska národnosť	0,13 %
Maďarská národnosť	0,05 %
Ukrajinská národnosť	0,02 %
Nemecká národnosť	0,01 %

4. Sociálne služby v Meste Čadca

Na území mesta Čadca poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov tri zariadenia , ktorých zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj a jedno zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Čadca.

4.1. Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

4.1.1. Centrum sociálnych služieb Park

Centrum sociálnych služieb PARK, so sídlom Hviezdoslavova 918, 022 01 Čadca je zariadenie sociálnych služieb, kde ťažiskom starostlivosti o seniorov, osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a nepriaznivým zdravotným stavom je zachovanie ich práva na

sebaurčenie, samostatnosť a zároveň možnosť prekonať prekážky každého dňa kvalitne poskytovanými službami.

CSS PARK poskytuje sociálnu službu formou celoročného pobytu v zariadení pre seniorov, domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení. Okrem realizovania zákonom stanovených činností odborný personál vytvára podmienky pre rozvoj klienta, jeho samostatnosť a integráciu do spoločenského diania s cieľom udržať čo najvyššiu kvalitu života prijímateľov sociálnej služby.

V súčasnosti CSS PARK Čadca ponúka domov 96 prijímateľom sociálnej služby v dvoch prevádzkach, v Čadci na Hviezdoslavovej ul. č. 918 a Vysokej nad Kysucou.

CSS PARK poskytuje sociálne služby v zrekonštruovanej bezbariérovej budove v blízkosti centra mesta Čadca.

Bytové jednotky sú riešené formou pôvodných malometrážnych bytov. Izby sú jednoposteľové a dvojposteľové, čo ocenia mnohí žiadatelia, ktorých odrádza pobyt v zariadení s väčším počtom klientov na izbe. Vybavené sú polohovateľnými lôžkami, rehabilitačnými pomôckami, pomôckami na osobnú hygienu, nočnými stolíkmi a skriňou. Každá bytová bunka má svoje samostatné hygienické zariadenie, čo zvyšuje pocit komfortu každého klienta, predovšetkým zachovanie jeho intimity a dôstojnosti. Celkovo sa bytové jednotky dispozične nachádzajú v dvoch budovách so siedmymi poschodiami. Budovy sú prepojené spojovacími chodbami, ktoré sa nachádzajú na prízemí a na prvom poschodí. Bezbariérovosť zariadenia podporujú osobné

Prevádzka Vysoká nad Kysucou je prototypom rodinného sociálneho zariadenia a poskytuje útulný domov 16 klientom. Zariadenie rodinného typu je dvojpodlažná budova v oplotenom areáli s vlastnou záhradou. Dispozične je riešená pivnicou, dvoma podlažiami a podkrovím. V pivnici sa nachádzajú prevádzkové priestory. Na prízemí sa nachádza kuchyňa, jedáleň, izby PSS, hygienické zariadenie a spoločenská miestnosť. Na poschodí sa nachádza nová zrekonštruovaná kancelária sociálnej pracovníčky, šatňa zamestnancov a ďalšie izby PSS. Príjemné prostredie zariadenia sa prejavuje už pri jeho vstupe. Zamestnanci pravidelne menia bohatú, pestrofarebnú výzdobu týkajúcu sa aktuálnych sviatkov, ktorá motivuje návštevníkov, spríjemňuje život klientom.

Starostlivosť prijímateľom sociálnej služby zabezpečuje 67 odborných zamestnancov.

4.1.2. Centrum sociálnych služieb Horelica

Centrum sociálnych služieb Horelica vzniklo 1. júla 2008 zlúčením dvoch zariadení a to Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých, Horelica 18 a Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých, Horelica 107, 022 01 Čadca. Budovy sú od seba vzdialené približne 3 kilometre. Ide o odlišné typy prevádzok, čo sa týka nielen zloženia klientov, poskytovanej starostlivosti, ale aj celkového technického vybavenia.

V Centre sociálnych služieb Horelica sa poskytujú sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v:

- domove sociálnych služieb

- špecializovanom zariadení

- zariadení pre seniorov

V Centre sociálnych služieb sa tiež poskytujú služby na podporu rodiny s deťmi, a to prostredníctvom služby včasnej intervencie. V priestoroch zariadenia sídli aj Poradenské centrum Čadca. Môžu sa naň obrátiť občania, ktorí sa ocitli v krízovej situácii z rozličných dôvodov.

CSS Horelica zamestnáva 60 odborných a 38 ostatných zamestnancov.

Pracovisko Horelica 107

Budova je šesť poschodová, postavená v roku 1974 a pre súčasné účely odovzdaná v roku 1995. Zariadenie je situované v prímestskej časti Čadce, od centra vzdialené približne 1 km. Každé poschodie zariadenia pozostáva z 9 až 10 prevažne dvojposteľových izieb pre klientov, kúpeľní, WC, kuchynky a vyšetrovne. Na prízemí budovy sa nachádzajú kancelárske priestory, kuchyňa s jedálňou, spoločenská miestnosť, rehabilitačná miestnosť, kaplnka, knižnica, dielňa na rozvoj pracovných zručností a miestnosť Snoezelen. Poschodia sú prepojené dvoma výťahmi, osobným a lôžkovým. Na prvom poschodí zariadenia je zriadená návštevná a izolačná miestnosť. Za budovou je situovaná záhrada, centrom ktorej je drevený altánok. Kapacita zariadenia je 110 miest.

Pracovisko Horelica 18

Zariadenie bolo dané do prevádzky po úprave priestorov bývalej materskej škôlky v roku 1992. Nachádza sa v prímestskej časti mesta Čadca. Je situované uprostred veľkej záhrady, v tichom prostredí a mimo hlavnej zóny.

Jeho kapacita je 48 miest a poskytuje komplexnú starostlivosť klientom s rôznym druhom postihnutia vo veku od 13 do 58 rokov v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov v platnom znení. Poskytuje sa tu celoročná, týždenná pobytová sociálna služba a ambulantná sociálna služba .

Prostredníctvom služby včasnej intervencie poskytuje odbornú pomoc a poradenstvo rodinám s dieťaťom do siedmich rokov veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa.

4.1.3. Centrum sociálnych služieb Žarec

Centrum sociálnych služieb Žarec sídli na ulici M. R. Štefánika 2533/13, 022 01 Čadca Poskytuje sociálne služby spolu pre 193 klientov, prevažne seniorov a občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby, teda občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Svojim prijímateľom sociálnej služby poskytuje odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti v súlade so zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z .z. v platnom znení, pričom kladie dôraz na sociálnu adaptáciu a integráciu prijímateľov sociálnej služby. V rámci individuálnych plánov prijímateľov sociálnej služby vytvára podmienky pre najvyšší dosiahnuteľný osobnostný rozvoj.

Zariadenie poskytuje nasledovné služby:

- domov sociálnych služieb
- zariadenie pre seniorov
- špecializované zariadenie
- podpornú službu – jedáleň

Sociálne služby poskytuje formou celoročnej pobytovej formy na dvoch pracoviskách.

Centrum sociálnych služieb Žarec

Je situované v tichšom prostredí sídliska Čadca – Žarec. Kapacitu má 161 lôžok, z toho na celoročný pobyt v počte 160 a jedno krízové lôžko. Budova má 4 poschodia, Nachádzajú sú tu

kancelárske a prevádzkové priestory, vrátane priestorov ubytovania, poskytovania stravovania – vlastná kuchyňa a jedáleň. Na každom poschodí sa okrem obytných miestností nachádza spoločenská miestnosť, kúpeľne, sociálne zariadenia, priestory pre zdravotný personál, sklady a miestnosti na čistenie. Na prízemí budovy sa nachádza kancelária riaditeľky zariadenia, sociálnych pracovníkov, vedúceho technického úseku, vedúceho prevádzkovo-ekonomického úseku, vedúceho ošetrovateľského úseku, kancelária finančnej, mzdovej účtárne. Ďalej na prízemí sa nachádza knižnica, archív, kaplnka, rehabilitačné miestnosti – vodoliečba, elektroliečba, telocvičňa, multisenzorická miestnosť Snoezelen, ambulancia zmluvného lekára, izolačná miestnosť, bezbariérová kuchynka, šatne, sociálne zariadenia, vrátnica, kinosála, jedáleň, sklady. V suteréne je výmenníková stanica, centrum vzduchotechniky, dielne, sušiarne, práčovňa, žehliarne, miestnosti pre zdroje núdzového osvetlenia, sklady, sociálne a čistiace miestnosti.

Pracovisko Čierne 156, 023 13 Čierne

Pracovisko Čierne 156, 023 13 Čierne je detašovaným pracoviskom CSS Žarec a je zariadením rodinného typu pre 32 klientov (z toho 28 lôžok pre trvalý celoročný pobyt a 4 lôžka pre krátkodobý pobyt). Dvojposchodová budova je v prevádzke od r. 1994 má svoju stravnú prevádzku s kuchyňou, jedálňou a skladovými priestormi, vlastnú plynovú kotolňu, práčovňu a opravovňu šatstva. Izby sú dvojposteľové, súčasťou je sociálne zariadenie. Na oddych a voľný čas slúžia spoločenská miestnosť, miestnosť na rehabilitáciu, telocvičňa, dielňa pre klientov. Starostlivosť o klientov zabezpečuje na obidvoch pracoviskách 105 zamestnancov.

4.2. Zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Čadca

4.2.1. Viacúčelové zariadenie pre seniorov Čadca

Viacúčelové zariadenie pre seniorov je zariadením sociálnych služieb, nachádzajúce sa v centre mesta. Prvé mestské zariadenie bolo slávnostne otvorené v novembri 2014 po rekonštrukcii časti bývalej základnej školy na ul. A. Hlinku. Ako samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou je v prevádzke od 1. februára 2015. Prví klienti boli do zariadenia prijímaní od 3. marca 2015. Rekonštrukcia bola financovaná z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu, programu Ľudské zdroje

v spoluúčasti vlastných finančných zdrojov mesta. Pri splnení určitých podmienok môže zariadenie občanovi ponúknuť niektorú z troch služieb:

1. Umiestnenie v zariadení pre seniorov – kapacita 50 miest
1. Zabezpečenie odberu jedla v jedálni – 50 jedál /obedov/
2. Zabezpečenie odľahčovacej služby – kapacita 2 miesta

Sociálna služba v zariadení pre seniorov

V zmysle zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov zariadenie poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými je poskytovanie sociálnej služby pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek.

Zariadenie poskytuje a zabezpečuje:

1. **Odborné činnosti** – sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
1. **Obslužné činnosti** – ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
2. **Ďalšie činnosti** – úschova cenných vecí, záujmová činnosť

Sociálna služba jedáleň

Predmetom činnosti zariadenia je poskytovanie stravovania fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek. Zariadenie poskytuje stravu cudzím stravníkom – seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom, a to formou

- konzumácie jedla v jedálni
- odobratím do vlastného obedára
- donáškou stravy do domácnosti

Celková kapacita jedálne vrátane rozvozu obedov nemôže z kapacitných dôvodov presiahnuť 50 obedov, čo neumožňuje uspokojiť všetkých záujemcov.

Odľahčovacia služba

Odláhčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Cieľom odláhčovacej služby je pomoc občanom, ktorí opatrujú blízku osobu. Využiť túto službu možno najviac na 30 kalendárnych dní v roku.

Budova Viacúčelového zariadenia pre seniorov je trojposchodová. Na prízemí sa nachádza jedáleň, kuchyňa, spoločenská miestnosť, ergoterapeutická miestnosť, knižnica a prevádzkové priestory. Na prvom nadzemnom poschodí môžete nájsť vrátnicu, kuchynku a izby pre klientov. Druhé nadzemné poschodie tvoria izby pre klientov, vyšetrovňa, izolačná miestnosť, kancelária sociálnych pracovníčok, sesterská miestnosť. Tieto poschodia sú prepojené výtahom. Ubytovanie klientov vo Viacúčelovom zariadení pre seniorov reflektuje na požiadavky a zdravotný stav klientov, ktorým poskytuje komplexné služby. Izby sú zariadené príjemne a útulne s ohľadom na súkromie klienta. Medzi štandardné vybavenie patrí:

- vlastné sociálne zariadenie s toaletou, sprchovým kútom príp. vaňou a umývadlom
- nábytkové vybavenie izby – mechanicky polohovacia posteľ, zdravotný matrac, šatníková skriňa, nočný stolík, stôl a stolička, perinák, paplón, vankúš a posteľné oblečenie
- každá izba je vybavená moderným komunikačným signalizačným zariadením sestra – pacient slúžiacim na privolanie odborného personálu v prípade potreby klienta

Strava je pripravovaná vo vlastnej kuchyni. Jedálny lístok je zostavený a prispôsobovaný zdravotnému stavu klientov. Okrem racionálnej a diabetickej stravy je možnosť poskytnúť i špeciálnu diétu podľa individuálnej potreby. Počet odobratých jedál závisí od požiadavky samotného klienta. Počas celého dňa je zachovaný pitný režim formou voľne prístupných tekutín. Mobilní klienti stolujú v jedálni zariadenia s obsluhou. Imobilným klientom sa podáva jedlo na izbách za asistencie personálu. Čiastočne imobilní klienti stolujú podľa momentálneho zdravotného stavu buď v jedálni zariadenia alebo na izbe.

V zariadení je zabezpečené pravidelné upratovanie izieb klientov a všetkých spoločných priestorov. Pranie osobného šatstva klientov ako aj posteľnej bielizne je zabezpečené vo vlastnej práčovni. Na účel práčovne boli zrekonštruované a dňa 09.11.2016 odovzdané do

prevádzky prenajaté priestory v areáli zariadenia a spustila sa prevádzka pracovne. V novoootvorených priestoroch vznikol priestor aj na vytvorenie miestnosti na výkon sociálnej rehabilitácie. Klienti zariadenia majú k dispozícii rôzne masážne a relaxačné prístroje, ale aj pomôcky na tréning jemnej a hrubej motoriky. Zariadenie pre seniorov prejavuje neustálu snahu o zvyšovanie kvality poskytovaných služieb, o čo sa stará 28 zamestnancov.

4.2.2. Klub dôchodcov

V klube dôchodcov sa dva krát týždenne stretávajú seniori za účelom trávenia voľnočasových aktivít. Okrem posedenia v klube dôchodcov sa zúčastňujú viacerých kultúrnych a športových podujatí mesta. Záujem o návštevu klubu dôchodcov je značný, avšak priestorové možnosti umožňujú, aby sa stretávalo max. 15 občanov.

4.3. Opatrovateľská služba

Špecifickým druhom sociálnych služieb je opatrovateľská služba, ktorú vymedzuje § 41 zákona o sociálnych službách. Je to terénna služba poskytovaná fyzickej osobe v jej domácnosti, ktorá:

- je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II (podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách),
- je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách (podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách).

Opatrovateľská služba je efektívnym nástrojom podpory na zabezpečenie zotrvania občanov nachádzajúcich sa v stave nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii v ich prirodzenom domácom prostredí v súlade s princípmi uplatňovanými v medzinárodných ľudsko-právnych dokumentoch, ale aj s princípmi EÚ o rozvoji sociálnych služieb orientovaných na občana a strategickými dokumentmi Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Vzhľadom na dôsledky starnutia populácie spojené i s predlžujúcim sa vekom

dožitia, a tým aj s nárastom počtu starších ľudí odkázaných na sociálnu starostlivosť, je potrebné vytvárať podmienky na dostupnosť a udržateľnosť tejto starostlivosti. Opatrovateľská služba kladie zároveň špecifické nároky na osobnosť zamestnanca mesta, ktorým je opatrovateľ, nakoľko tento často vstupuje do života nielen klienta ale aj jeho rodiny. Aj napriek tomu je o túto službu v meste narastajúci záujem.

Podmienky, na základe ktorých mesto Čadca rozhoduje o poskytovaní opatrovateľskej služby občanom mesta Čadca, stanovuje Všeobecne záväzné nariadenie č.1/2018 o poskytovaní sociálnych služieb, spôsoboch ich určenia a výške úhrady.

Úhrada za poskytnutú opatrovateľskú službu je stanovená vo výške 0,80 € za jednu hodinu denne, pričom celková výška úhrady za opatrovateľskú službu za kalendárny mesiac predstavuje násobok sumy za jednu hodinu jej poskytovania a počtu hodín poskytovanej opatrovateľskej služby podľa skutočne odpracovaných dní v danom mesiaci. Úhrada v jednotlivých mesiacoch je teda rôzna.

Prehľad o finančných prostriedkoch na poskytovanie opatrovateľskej služby za predchádzajúce obdobie: Výdavky celkom za uvedené obdobie

Rok 2013: 156 810,- EUR

Rok 2014: 178 944,- EUR

Rok 2015: 172 724,- EUR

Rok 2016: 311 400,- EUR

Rok 2017: 344 413,- EUR

V rokoch 2016 a 2017 mesto čerpalo na poskytovanie opatrovateľskej služby časť prostriedkov z Implementačnej agentúry MPSVaR formou projektu Podpora opatrovateľskej služby.

4.4. Neziskové organizácie a občianske združenia poskytujúce sociálne služby

4.4.1. Slovenský červený kríž, územný spolok Čadca.

Je súčasťou národnej spoločnosti pôsobiacej na území Slovenskej republiky. Vykonáva činnosti v humanitárnej oblasti a plní si úlohy stanovené zákonom a medzinárodnými zmluvami. Uskutočňuje výučbu formou kurzov prvej pomoci, organizuje darcovstvo krvi a angažuje sa v pomoci ľuďom postihnutých nešťastím a živelnými pohromami. V neposlednom rade sústreďuje svoju činnosť na realizáciu verejných zbierok, podporu a rozvoj sociálnych služieb, humanitárnu pomoc a ďalšie aktivity. Slovenský Červený kríž je zapojený do Operačného programu FEAD (Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby). Riadiacim orgánom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, prijímateľom a realizátorom pomoci v zmysle OP FEAD je Ústredie práce, rodiny a sociálnych vecí SR (ÚPSVaR). Slovenský Červený kríž je jednou z partnerských organizácií pri distribúcii materiálnej pomoci a podieľa sa na realizácii dvoch opatrení, a to: Poskytovanie potravinových balíčkov so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie, a poskytovanie hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia materiálnej deprivácie.

4.4.2. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, okresné centrum

V Meste Čadca má sídlo aj občianske združenie, ktoré vo svojich radoch združuje nevidiacich a slabozrakých občanov, rodičov slabozrakých a nevidiacich detí a ich rodinných príslušníkov a priaznivcov. Poskytuje sociálne služby a obhajuje záujmy týchto občanov so zameraním na vytváranie rovnakých príležitostí ako majú zdraví spoluobčania. Ich činnosť riadia 7 dobrovoľníci a neplatení funkcionári. Okrem sociálneho poradenstva a psychorehabilitácie, poskytujú školenia priestorovej orientácie, výučbu bodového písma,

poskytujú poradenstvo pri práci s kompenzačnými pomôckami a organizujú kultúrno-

spoločenské podujatia pre svojich členov. Klientom poskytuje individuálne poradenstvo a zabezpečuje špecializované kurzy či rekondično-rehabilitačné pobyty, ktoré majú za cieľ motivovať a naštartovať osoby so zrakovým postihnutím k ďalšej aktivite.

4.4.3. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR, okresná organizácia.

Je to občianske združenie, ktoré poskytuje pomoc a poradenstvo všetkým občanom s mentálnym, telesným, zmyslovým a iným postihnutím. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR (ZPCCH) pracuje na báze dobrovoľníctva. Okresná organizácia zo svojich radov na túto činnosť využíva približne 60 dobrovoľníkov, ako neplatených funkcionárov združenia. Mesačne poskytnú poradenstvo asi 100 – 150 občanom. Ich práca sa okrem poradenstva zameriava na organizovanie rekondičných pobytov pre dospelých aj deti, organizujú Deň športu, Deň zdravia, zájazdy rekreácie a kultúrne podujatia. Okrem toho navštevujú chorých členov a zabezpečujú im donášku obedov a nákupov. Najúčinnnejším prostriedkom ako znížiť za poslednú dobu obrovský nárast civilizačných ochorení, je v prvom rade im predchádzať. Je to jedno z najdôležitejších poslání Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami v SR, ktorý je nástupníckou organizáciou bývalého Zväzu invalidov v SR.

ZPCCH zastupuje záujmy občanov s rôznymi druhmi zdravotných postihnutí v sociálno-poradenskej a zdravotno-preventívnej oblasti, naša činnosť je zameraná i v prospech rodín so zdravotne postihnutými deťmi. Monitorovanie sociálnej situácie, potrieb zdravotne postihnutých občanov, spolupráca s orgánmi štátnej správy, pripomienkovanie legislatívnych noriem predkladaných do NR SR, začleňovanie zdravotne postihnutých do spoločnosti, zvyšovanie občianskeho a právneho vedomia členov zväzu, snaha o docielenie aktívneho prístupu k svojmu zdravotnému stavu. ZPCCH presadzuje práva a chráni záujmy svojich členov, ktoré vedú k integrácii so zdravými spoluobčanmi a pomáha vytvárať spoločenské predpoklady pre ich seberealizáciu.

4.4.4. Slovenský zväz telesne postihnutých, okresná aj mestská organizácia

Je to dobrovoľný, humanitná a nepolitický subjekt otvorený pre každého občana, ktorý sa chce podieľať na jeho poslaní. Združuje občanov s telesným postihnutím a ťažkým telesným postihnutím, rodičov telesne postihnutých detí, ich rodinných príslušníkov a ostatných telesne postihnutých občanov. Ich cieľom je pomáhať týmto osobám pri riešení ich sociálnych, ekonomických, psychických, spoločenských záujmov a potrieb na princípoch humanizmu a demokracie. Združenie sa podieľa na vytváraní predpokladov, aby osoby s

telesným postihnutím žili plnohodnotný, integrovaný život v spoločnosti zdravých spoluobčanov. Pri napĺňaní tohto cieľa sa SZTP zameriava na nasledovné činnosti:

- Podieľať sa na tvorbe a uskutočňovaní celonárodných programov prevencie pre TP občanov s tým, že tieto programy dostane na úroveň rodín a postihnutých jednotlivcov.
- Zameriavať sa na dosiahnutie, aby každý TP jednotliviec, resp. rodina s TP členom dostali všestrannú sociálno-rehabilitačnú službu, podporu a pomoc na kompenzáciu dôsledkov telesného postihnutia, za účelom umožniť plnohodnotný život a uplatniť sa v spoločnosti.
- Oboznamovať verejnosť s problematikou občanov S TP a možnosťami ich riešenia.
- Informovať verejnosť o vlastných aktivitách pri riešení problematiky TP.
- Poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov.

V rámci okresu má zväz 12 základných organizácií s 550 členmi. Nezamestnávajú svojich pracovníkov, ich činnosť zabezpečujú v meste a okrese 50 dobrovoľníci, ako neplatení funkcionári zväzu. Mesačne poskytujú sociálno motivačné a odborné poradenstvo svojim klientom klientom. Organizujú rekondičné pobyty, kultúrne, športové a spoločenské akcie a účasť na rôznych podujatiach.

4.4.5. OZ NÁRUČ, Pomoc deťom v kríze, Poradensko-tréningové centrum

v Čadci

Poradensko-tréningové centrum Náruč v Čadci už od roku 2005 pomáha jednotlivcom a rodinám ohrozeným domácim násilím a krízami v rodine. Poskytuje im bezplatné sociálne, právne a psychologické poradenstvo a celý rad podporných programov pre rodiny.

V rámci sociálneho poradenstva pomáha riešiť najpálčivejšie sociálne problémy, zorientovať sa v možnostiach pomoci, ktorú občanom zo zákona môže poskytnúť obec alebo štát či sprostredkovať im kontakt na ďalšie pomáhajúce inštitúcie a odborníkov. V prípade potreby je súčasťou sociálneho poradenstva tiež sociálna asistencia a sprevádzanie jednotlivcov na príslušné inštitúcie.

Na sociálne poradenstvo nadväzuje sociálno-právne poradenstvo a právna pomoc v oblastiach, akými sú vypracovanie písomných podaní na súdy a políciu (trestné oznámenia, návrhy na doplnenie vyšetrovania, sťažnosti na postup vyšetrovateľ'a...), ako aj všetky druhy podaní na súdy do občiansko-právnych konaní (návrhy na rozvod, zverenie detí, výživné, vydanie predbežných opatrení...) či zastupovanie klientiek/klientov v trestnom konaní a sprevádzanie na občiansko-právne konania.

Neoddeliteľnú súčasť pomoci osobám, ktoré vyhľadajú pomoc centra tvorí psychologické poradenstvo a terapia, v rámci ktorých sa zameriava na prekonanie krízy, vyrovnanie sa s ťaživými následkami prežitých udalostí a tiež na rozvíjanie ich schopnosti vyrovnáť sa s prežitými útrapami a opäť sa postaviť na vlastné nohy.

Tiež dlhodobo vykonáva preventívne opatrenia. Tréningom učia detí i dospelých interaktívnym spôsobom ako násiliu predchádzať. Ak nastane, ako ho konštruktívne riešiť.

Náruč – Poradensko tréningové centrum má udelené 2 akreditácie MPSVaR v Bratislave, čím spĺňa kritéria na vykonávanie odborných činností v súlade so zákonom 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a na špecializované poradenstvo podľa zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

Pre rodiny v hmotnej núdzi a deti z málo podnetného rodinného organizujú zbierky šatstva, hračiek, mikulášskych balíčkov a pod. Taktiež zabezpečujú programy, ako sú letné tábory, detské skupiny a iné. V roku 2016 poskytli služby cca 1300 ohrozeným rodinám. V Čadci sa

zaoberajú pomocou rodinám 2-3 zamestnanci na plný pracovný úväzok, 2 zamestnanci na

dohodu o vykonaní práce (na výkon psychologického poradenstva), externe 1x mesačne supervízor a 4 dobrovoľníci. Všetci zamestnanci majú dosiahnutý minimálne 2. stupeň vysokoškolského vzdelania.

4.4.6. Dom charity sv. Gianni v Čadci

Slovenská katolícka charita (ďalej len „SKCH“) ako účelové zariadenie Katolíckej cirkvi na Slovensku, zriadené Konferenciou biskupov Slovenska (ďalej len „KBS“) podľa zákona 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností a kánonu 312 a kánonu 116 Kódexu kanonického práva, je samostatnou právnickou osobou.

V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení. Členom SKCH je aj Diecézna charita Žilina. Diecézna charita Žilina je samostatnou právnickou osobou s vlastnou právnou subjektivitou. Bola zriadená žilinským diecéznym biskupom Mons. Tomášom Galisom dňa 20. októbra 2008. Poskytuje starostlivosť ľuďom v núdzi, bez ohľadu na rasu, národnosť, náboženstvo a politické zmýšľanie. Jej organizačnou súčasťou je aj Dom charity sv. Gianny v Čadci, ktorý je kombinovaným zariadením za účelom poskytovania sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb. Poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v platnom znení, a to: poskytovanie sociálneho poradenstva, nízkoprahové denné centrum, nocľaháreň s podmienkou absencie alkoholu, ktorá je otvorená pre bezdomovcov na prespanie od 19,00 hod. , útulok, stredisko osobnej hygieny, podpornú službu – práčovňa a taktiež ďalšie činnosti ako sú zber a výdaj šatstva a predaj pouličného časopisu Nota Bene a Cesta. Za rok 2017 bolo uskutočnených 303 návštev nízkoprahového denného centra, zabezpečených 144 výdajov stravy, 83 návštev strediska osobnej hygieny, 38 v práčovni, 222 výdajov šatstva a obuvi a zamestnanci poskytli v 205 prípadoch základné sociálne poradenstvo.

4.4.7. Klinček, združenie ľudí s onkologickým ochorením

V Čadci funguje Klinček od decembra 2003. Snaží sa pomôcť postihnutým ľuďom lepšie sa vyrovnat' s ťažkým obdobím života. Hoci začínalo občianske združenie takpovediac „na kolene“, hneď v začiatkoch sa mu podarilo stať sa členom Ligy proti rakovine a začalo spolupracovať s podobnými združeniami na celom Slovensku.

Zameriavajú sa na rôzne dobročinné, preventívne a kultúrno-spoločenské aktivity pre svojich členov. V súčasnej dobe majú približne 60 členov.

4.4.8. Stella Spei, občianske združenie

Predstavuje dobrovoľné mimovládne a nepolitické združenie starajúce sa o rozvoj zdravotne postihnutých občanov, detí a ich rodiny. Združenie má sídlo v Čadci – Horelici a má celoslovenskú pôsobnosť. Cieľom združenia je podpora, rozvoj, rozširovanie a výmena informácií týkajúcich sa neurologických ochorení. Poslaním združenia je zoskupovať záujemcov pre pomoc občanom, deťom a ich rodinám postihnutých neurologickými ochoreniami. Aktívne sa podieľa pri organizovaní rehabilitačno-rekondičných pobytov a pri poskytovaní rehabilitačnej starostlivosti o svojich členov.

4.4.9. Jednota dôchodcov Slovenska, mestská organizácia Čadca

Jednota dôchodcov na Slovensku je občianskym združením, ktoré vytvára podmienky na realizáciu záujmov seniorov. Na celoslovenskej úrovni vznikla v roku 1990 ako samostatná právnická osoba, ktorá združuje občanov seniorov bez rozdielu národnosti, politickej príslušnosti, náboženstva a sociálneho pôvodu. JDS v súčasnosti združuje 91 658 členov v 1 144 ZO JDS. Organizačnými celkami JDS sú okresné organizácie /71/, krajské organizácie /8/ a Ústredie JDS v Bratislave. Za svoj programový dokument pokladá Národný program aktívneho starnutia, zameraný na podporu ľudských práv starších osôb cestou ich aktivizácie prostredníctvom verejných podporných politík. Ide nielen o politiky v oblasti zamestnanosti starších ľudí, ale aj o politiky v oblasti podpory ich celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním. Treba zdôrazniť, že presadzovanie záujmov dôchodcov nerobí JDS len pre svojich členov, ale presadzuje záujmy všetkých dôchodcov našej republiky. Na aktivity celoslovenskej úrovne nadväzuje aj činnosť mestskej organizácie, ktorá mala svoju zakladajúcu schôdzu 17.11.2006, ako organizácia s 11 členmi. Od tohto obdobia sa všetci jej členovia aktívne zapájajú do činnosti a každoročne uskutočňujú množstvo športových, kultúrnych a turistických podujatí. V roku 2017 už

evidovala cca 400 členov. V roku 2011 vznikol v rámci Mestskej organizácie Jednoty dôchodcov spevácky zbor Slnečnice, ktorý úspešne reprezentuje Mesto Čadca na mnohých podujatiach.

5. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb

Tento dokument bol vypracovaný v spolupráci s jednotlivými poskytovateľmi sociálnych služieb pôsobiacimi na území mesta Čadca a taktiež s prijímateľmi sociálnych služieb. V rámci tvorby resp. aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb bol vykonaný prieskum verejnej mienky prostredníctvom online dotazníka a taktiež boli rozdane do schránok obyvateľov aj dotazníky v papierovej forme do ktorého sa mohli obyvatelia obce vyjadriť k jednotlivým oblastiam z rámci sociálnych služieb v meste. Dotazníky boli anonymné. Medzi obyvateľov bolo rozdane cca 350 dotazníkov, v ktorých sa časť venuje charakteristike respondenta, ďalšia časť je venovaná zhodnoteniu doterajších skúseností s poskytovateľmi sociálnych služieb a posledná skupina otázok je venovaná rozvoju sociálnych služieb z hľadiska potrieb respondentov. Vyplnených dotazníkov v papierovej podobe sa vrátilo 248 a online bolo vyplnených 74 dotazníkov. Mesto spolu využilo k tvorbe komunitného plánu 322 dotazníkov.

5.1. Zhodnotenie údajov o respondentovi

Z celkového počtu 322 respondentov (využitých dotazníkov) bolo 254 žien a 68 mužov. Pri veku bola možnosť uviesť konkrétne číslo. Pri vyhodnocovaní sme si vytvorili 4 vekové pásma, a to nasledovne:

- 18 – 25 rokov sa zúčastnilo 19 respondentov, z toho 15 žien a 4 muži
- 26 – 49 rokov sa zúčastnilo 124 respondentov, z toho 98 žien a 26 mužov
- 50 – 65 rokov sa zúčastnilo 95 respondentov, z toho 78 žien a 17 mužov

- nad 65 rokov sa zúčastnilo prieskumu 84 respondentov, z toho 63 žien a 21 mužov

Podľa dosiahnutého vzdelania boli výsledky nasledovné:

- obyvateľov so základným vzdelaním sa zúčastnilo 9, z toho 9 žien,
- so stredným odborným vzdelaním s maturitou sa zúčastnilo 132 respondentov, z toho 96 žien a 36 mužov,
- so stredným odborným vzdelaním bez maturity celkovo 51, z toho 41 žien a 9 mužov,
- vysokoškolské vzdelanie I. stupňa 41 obyvateľov, z toho 32 žien a 9 mužov,
- vysokoškolské vzdelanie II. stupňa celkom 89, z toho 76 žien a 13 mužov.

Výsledky na základe sociálneho statusu sú nasledovné:

- študentov sa zúčastnili 28, z toho 24 žien a 4 muži
- zamestnaných celkovo 108, z toho 81 žien a 27 mužov
- nezamestnaných 43 obyvateľov mesta, z toho 38 žien a 5 mužov,
- poberateľov invalidného dôchodku 57, z toho 43 žien a 14 mužov,
- dôchodcov celkom 86, z toho 68 žien a 18 mužov.

5.2. Zhodnotenie doterajších skúseností respondentov

V prípade dotazu na koho by sa obrátili občania v prípade získania informácií o sociálnych službách mesta, odpovedali takto:

- na Mestský úrad by sa obrátili 126 respondentov,
- na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny 45 respondentov,
- na rodinu a priateľov 86 respondentov,
- vyhľadaním cez internet 27 respondentov,
- na niekoho, kto služby už doposiaľ využíva 38 respondentov.
- Inú možnosť obyvateľia odpovedajúci na dotazník neuviedli.

5.3. Sociálne služby

Pre obyvateľov mesta Čadca sú nedostatkové viaceré sociálne služby:

- požičiavanie špeciálnych kompenzačných pomôcok chýba 42 respondentom,
- elektronický monitorovací systém pre osamelé osoby požaduje 34 respondentov,
- komunitné centrum 41 obyvateľov,
- sociálne bývanie 38 opýtaných,
- terénnu službu včasnej intervencie 4 respondenti,
- službu v zariadení opatrovateľskej služby, avšak dennou formou 31 respondentov
- rozšírenie služieb pre seniorov v dennom centre a jedálni s donáškou stravy až 112 z opýtaných.

Obyvatelia mesta by ďalej uprednostnili terénnu a dennú formu poskytovania sociálnej služby pred pobytovou službou, čo predstavuje poskytovanie sociálnej služby v domácom rodinnom prostredí. Prioritou pre obyvateľov mesta Čadca (ako vyplynulo z prieskumu) je najmä ďalšie rozširovanie denných a terénnych služieb pre seniorov a zabezpečenie nových sociálnych služieb a taktiež poskytnutie sociálnych bytov.

5.4. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

Mesto naďalej plánuje poskytovať a aj rozširovať poskytovanie dostupných terénnych služby, ako opatrovateľská služba, zabezpečiť donášku stravy prostredníctvom jedálne pre dôchodcov a pod. Vzhľadom na skutočnosť, že o opatrovateľskú službu je neustále zväčšujúci sa záujem, budeme aj naďalej podporovať jej rozvoj. Klient pri tejto sociálnej službe zotrváva vo svojom prirodzenom domácom prostredí, nestráca kontakt so svojou rodinou a sú napĺňané jeho potreby.

Mesto má záujem v budúcnosti riešiť aj problém sociálneho bývania pre nízkopříjmové skupiny obyvateľov.

Jednoznačnou prioritou medzi opýtanými je vytvorenie denného centra ako miestnosti pre poskytovanie sociálnych služieb vo forme skupinových aktivít. V dennom centre sa poskytuje sociálne služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. V dennom centre sa poskytuje najmä sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmová činnosť. V meste vyvíja činnosť a aktívne pracuje Jednota dôchodcov Slovenska, mestská organizácia, ktorá má cca 400 členov a kapacity nášho klubu dôchodcov predstavujú 14 miest, čo samozrejme nepostačuje na stretávanie sa viacerých obyvateľov.

5.4.1. Skvalitnenie poskytovaných služieb pre seniorov ŤZP občanov

5.4.1.1. Denné centrum

- Cieľom bude vytvorenie miestnosti pre poskytovanie sociálnych služieb počas dňa pre osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek alebo osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom.
- Poskytovať sa bude najmä sociálne poradenstvo a zabezpečovať záujmová a vzdelávacia činnosť
- Kapacita: cca 70 klientov
- Termín realizácie: 2018 - 2022

5.4.1.2. Jedáleň

- Cieľom bude poskytovať stravovanie osobám, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ťažkého zdravotného postihnutia alebo nepriaznivého zdravotného stavu.
- Poskytovať bude možné aj prostredníctvom donášky do domácnosti fyzickej osoby.
- Kapacita: 150 obedov
- Termín realizácie: 2018 - 2022

5.4.1.3. Požičiavanie pomôcok

- Cieľom bude poskytovať pomôcky fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

- Poskytovať ju bude možné na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.
- Termín realizácie: 2018 - 2022

5.4.1.4. Denný stacionár

- Poskytovať sa bude sociálna služba fyzickej osobe, ktoré je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.
- Poskytovať bude možné pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie, rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť.
- Kapacita: 30 klientov
- Termín realizácie: 2018 - 2022

5.4.1.5. Opatrovateľská služba

- Poskytovať opatrovateľskú službu občanom v zmysle § 41 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v platnom znení.
- Jestvujúcu službu dlhodobo skvalitňovať a rozširovať jej poskytovanie čo najširšiemu okruhu odkázaných občanov.
- Termín realizácie: okamžite a dlhodobo

5.4.1.6. Zariadenie pre seniorov

- Mesto Čadca z dlhodobého hľadiska bude podporovať a spolufinancovať poskytovanie pobytovej sociálnej služby vo Viacúčelovom zariadení pre seniorov.

5.4.1.7. Neziskové organizácie a občianske združenia poskytujúce sociálne služby

- Mesto Čadca bude podporovať činnosť neziskových organizácií a občianskych združení, ktoré poskytujú sociálne služby na území Mesta Čadca.

5.4.2 Sociálne znevýhodnené a ohrozené skupiny

5.4.2.1. Komunitné centrum

- Miestnosť pre integračné aktivity, komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu sociálne znevýhodnenej skupiny.
- Poskytovať možno základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, preventívne aktivity a záujmová činnosť.
- Kapacita: 20 klientov
- Termín realizácie: 2018 - 2022

5.4.2.2. Sociálne bývanie

- Zabezpečiť dostupné sociálne bývanie znevýhodneným a nízkopříjmovým skupinám obyvateľov formou výstavby sociálnych bytov.
- Cieľom je zachovať základné ľudské práva potreby tejto skupiny obyvateľov.
- Kapacita: upresnená v projektovej dokumentácii.
- Termín realizácie: do konca roka 2022

5.5. Spôsob vyhodnotenia komunitného plánu

Komunitný plán sa bude vyhodnocovať pravidelne raz ročne prostredníctvom oddelenia sociálnej starostlivosti, zdravia, bývania a podnikateľskej činnosti informatívnou správou prerokovanou v mestskom zastupiteľstve.

Z dôvodu, že komunitné plánovanie sociálnych služieb je otvorený proces, možné bude kedykoľvek do neho vstúpiť a meniť ciele, priority a aktivity v závislosti od aktuálnych potrieb a požiadaviek obyvateľstva na základe reálnych potrieb a dostupných zdrojov.

5.6. Záver

Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Čadca na roky 2018 – 2022 bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v platnom znení.

Z analýzy sociálnych služieb vyplýva, že občania mesta majú záujem o ambulantné formy sociálnych služieb, najmä o rozšírenie denného centra s možnosťou stretávania sa väčšieho okruhu seniorov a jedálne s možnosťou rozvozu stravy. Taktiež pretrváva neustály záujem o opatrovateľskú službu, ako terénnu formu služby.

Mesto Čadca má vypracovaný materiál, ktorý bude slúžiť ako podklad ďalšieho rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2018 – 2022.

OBSAH

Úvod	2
1. Komunitné plánovanie a komunitný plán	3
1.1. Podstata komunitného plánovania	3
1.2. Účastníci komunitného plánovania	3
1.3. Zásady komunitného plánovania	4
1.4. Obsah komunitného plánovania	4
2. Národné priority rozvoja sociálnych služieb	5
3. Charakteristika Mesta Čadca	6
3.1. Základné údaje o meste	6
3.2. Historický vývoj	7
3.3. Vývoj počtu obyvateľov	7
4. Sociálne služby v Meste Čadca	9
4.1. Zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja	9
4.1.1. Centrum sociálnych služieb Park	9
4.1.2. Centrum sociálnych služieb Horelica	10
4.1.3. Centrum sociálnych služieb Žarec	12
4.2. Zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Čadca	13
4.2.1. Viacúčelové zariadenie pre seniorov	13
4.2.2. Klub dôchodcov	15
4.3. Opatrovateľská služba	16
4.4. Neziskové organizácie a občianske združenia poskytujúce sociálne služby	17
4.4.1. Slovenský červený kríž	
4.4.2. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, okresné centrum	
4.4.3. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami v SR	18
4.4.4. Slovenský zväz telesne postihnutých	19
4.4.5. OZ Náruč, Pomoc deťom v kríze, PTC v Čadci	20
4.4.6. Dom charity sv. Gianny v Čadci	21
4.4.7. Klinček, združenie ľudí s onkologickým ochorením	22
4.4.8. Občianske združenie Stella Spei	22
4.4.9. Jednota dôchodcov Slovenska, mestská organizácia Čadca	22
5. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb	23
5.1. Zhodnotenie údajov o respondentovi	23
5.2. Zhodnotenie doterajších skúseností respondentov	24
5.3. Sociálne služby	25

5.4. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	25
5.4.1. Skvalitnenie poskytovaných služieb pre seniorov a ŤZP občanov	26
5.4.1.1. Denné centrum	26
5.4.1.2. Jedáleň	26
5.4.1.3. Požičiavanie pomôcok	27
5.4.1.4. Denný stacionár	27
5.4.1.5. Opatrovateľská služba	27
5.4.1.6. Zariadenie pre seniorov	28
5.4.1.7. Neziskové organizácie a OZ poskytujúce sociálne služby ..	28
5.4.2. Sociálne znevýhodnené a ohrozené skupiny	28
5.4.2.1. Komunitné centrum	28
5.4.2.2. Sociálne bývanie	28
5.5. Spôsob vyhodnotenia komunitného plánu	29
5.6. Záver	29